

Svenskar äter för ofta anser Kina-professor

Visst dominerade musiken och fiolerna vid den stora spelmansträffen i Flenmo i söndags, men vid sidan om musikanternas brinnande intresse för folk-musiken ger en dylik träff goda tillfällen att utbyta tankar om en myckenhet andra ting, i synnerhet om man bland deltagarna träffar så intressanta personer som den snart 75-åriga professorn Yngve Laurell.

Han är ingen spelman vilken som helst. I 31 år har han vistats i Shanghai i Kina, varifrån han återvände till Sverige för fem år sedan. Förutom de europeiska huvudspråken och svenska utan varje brytning behärskar han ryska och kinesiska och något bekymmer med att läsa en kinesisk bok "baklänges" har han inte.

Han älskar sina kineser och har allvarliga planer på att återvända till Kina på sin ålders höst. Ändå har han där upplevt krigets fasor och alla dess följdverkningar intensivare än de flesta. Han var där 1937 då japanerna erövrade staden och såg hur Shanghai några veckor tidigare fick sin inne-vånarensiffra fördubblad från 3 till 6 miljoner genom en fantastisk tillströmning av flyktingar från landsorten.

När sedan japanska bomber gjorde milj. människor hemlösa blev trängseln, svälten och de sanitära förhållandena obeskriverliga. Folk låg i ändlösa rader på trottoarer och alla öppna platser och trängseln bland ruinerna var olidlig. Kineserna är dock ett tålmodigt släkte och så småningom lyckades japanerna skapa någorlunda ordning och reda.

De t. o. m. satte igång undervisningsväsendet och professor Laurell som förut tjänstgjort som lärare vid amerikanska och kinesiska läroanstalter trädde i tjänst som lärare vid både japanska och kinesiska läroanstalter. Dessförinnan var han en tid fånge hos japanerna, dock med ganska stora friheter. Hans långa vistelse i Kina var annars för Etnografiska museets i Stockholm räkning. Under sina tidigare år i Kina samarbetade han flitigt bl. a. med professor Sven Hedin.

Efter den japanska ockupationen kom amerikanerna 1945, men ka-

pitulationen var helt oblodig och ägde rum genom radiosamtal mellan amerikanska bombare kretsannde på stor höjd över Shanghai och japanska högkvarteret. Japanerna utrymde staden mycket snabbt.

Äventyren var många, speciellt under krigsåren, och ett av de kusligaste var när professor Laurell en dag satt och spelade poker i sitt hem med några svenska sjömän, som fått sin båt sänkt av amerikanerna, vilka riskerade att fartyget skulle råka i japanernas händer. När pokerpartiet var som mest spännande tappade en japansk flygare sin motor mitt på byggnaden, men den var tydligen stabil och motorn blev hängande i takbjälkarna över de spelandes huvud utan att åsamka mer än stora materiella skador.

Kineserna är världens intelligentaste folk, säger professor Laurell med stor övertygelse. Deras kultur är ju flera tusen år äldre än vår och deras levnadsvisdom är förvånansvärt stor. Jag trivs även i många andra hänseenden betydligt bättre i Kina än i Sverige, fortsätter hr Laurell. Visst har vi svenskar det bra, men vi äter på tok för mycket och för ofta, alla svenskar klagar och trivseln blir inte den bästa när staten tar hand om för mycket. I Kina råar man sig själv på ett helt annat sätt och den kinesiska kommunismen är inte av det slag vi tänker oss när vi talar om den ryska. Några kollektivjordbruk existerar inte utan all åkerjord skötes nästan som våra trädgårdar. Varje risplanta eller vad det nu kan vara behandlas och vårdas individuellt och med stor omsorg och någon maskinell utrustning förekommer ytterst sparsamt.

Hedersmannen Laurell gav onekligen extra färg åt Flenmo-träffen och en programpunkt med honom som berättare vid någon kommande spelmansträff vid

Flenmo eller annorstädes, skulle säkert samla ett mycket stort intresse.

B. J.